

מעשה אבותיהם בידיהם, שכוונתם לשם שמים וכו', יעוין שם, ועיין עוד שם סימן רמ"ט, יעוין שם.

וראיתי להרב הלכות קטנות בחלק א' סימן ד"ן שכתב וזה לשונו, שאלה, אי עדיף טפי לברך שמים על התפילין. תשובה, שמחה היתה לי אם הייתי ממשפחת אשכנזים והייתי מברך שמים, דהכי משמע יותר פשוט וכו', אבל מה אעשה שאין לי לשנות ממנהג אבותי, עכ"ל.

גם הרב פחד יצחק מערכת מ"ם דף קל"ז עמוד ד' כתב וזה לשונו, זאת ישיב אל לבו להזהר מאד שלא לשנות מנהג אבותיו כחודה של מחט, ולא יחליפנו ולא ימיר אותו אפילו רע בטוב, כאשר השיב הר"ח בהלכות קטנות כששאלוהו אי עדיף לברך ברכה על התפילין וזה לשונו, תשובה, שמחה היתה לי אם הייתי ממשפחת אשכנזים, דהכי משמע יותר פשוט, אבל מה אעשה שאין לי לשנות ממנהג אבותי, וכמה מנהגים זרים ותמוהים הוקבעו בכל תפוצות יהודה וישראל, וקיימים דור ודור בחכמיו במסמרים בל ימוטו, כגון השמת עטרות ספרי תורה בראש הקרואים בשמחת תורה, לבעל משא מלך חקירה ז' מדיני המנהגים. קריאת ההפטרה ביום הכפורים בלשון יוני, למהר"ם פאדוהו סימן ע"ה. גילוי שערות לנשואות, למהר"ם אלשקר סימן ל"ה. אמירת שליח ציבור תפלת המוספין ומנחת ערב בלא חזרה ועננו בין גואל לרופא ביום התענית, למהרלנ"ח סימן ט"ז. קריאת ספר תורה בתשעה באב

על גבי איש כפוף ועומד לפני הארון, להרב ד"ש סימן רמ"ט. ועוד כהנה וכהנה אשר רבו מספור, ומהרד"ב ז"ל ריש מתא בקהלת קודש מנטובה מסר לי פה אל פה, שבהיותו יורד לפני התיבה בימים נוראים היה נזהר מאד שלא לשנות בדיבורו ובניגונו אפילו אות אחת מן המורגל, אף שהיה יודע בעצמו שהגידסא משובשת, ירא וחרד מההיא המוהר"י סג"ל, סדר הלכות תפילות יום הכפורים, בצדקו עליו את הדין שמתה בתו ביום הכפורים, על שאמר סליחה אחת שלא היו נוהגים לאומרה בקהל ההוא שהתפלל בו. והואיל שכל כך עריבים לכת"ר דברי הבאר שבע, למה לא השיגו בסימן ג"ן, שהוקשה על מעשה הכפרות בערב יום הכפורים, וסיים, ומי שדעתו רחבה מדעתי יתרון דברי הגאונים וישא ברכה, ולא מנע המנהג ולא לגלג עליו, ואם וכו', אף אמנם אין ללמוד מזה דוגמא לדורות, לדלג על ההרים, אבותינו הקדושים שיסודם, ורוח ה' דיבר בס, רובם ככולם חסידים ואנשי מעשה, שליבם רחב כפתחו של אולם, נהירין להו שבילי דרקיעי ותכסיסי קבלת מלכות שמים שלימה, מה ידענו ולא ידעו הם, לקרוא אחריהם מלא², ולקצץ בנטיעותיהם נטעי נעמנים בעדן, גן אלקים חיים ומלך עולם, חקלא קדישא, להם לבדם ניתנה הארש לרעות בגנים וללקוט שושנים, הלכות גדולות והלכות קטנות, דבר קטן ודבר גדול, מעשה בראשית ומעשה מרכבה, וקיבלו איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה שורשי הדברים ומקורם מקור מים חיים עד אין סוף, כל ימי גדלתי בין החכמים רבים וגדולים, בעלי תורה בעלי מוסר,